

Slutrapport Läslust i Rinkeby September 2021

Slutrapport Läslust i Rinkeby
September 2021

Dnr: 1.5.2-189/2018

Sammanfattning

Det treåriga sociala investeringsfondsprojektet Läslust i Rinkeby startade i augusti 2018 med anledning av att många barn i Rinkebys skolor hade svaga skolresultat som riskerade att försämra deras möjligheter att fullfölja grundskolan. Svag läsförmåga är ett stort hinder för att klara skolgången och genom att öka barns intresse för läsning syftade projektet till att bidra till förbättring av barnens skolresultat.

Projektet vände sig till barn mellan 8 och 12 år i de tre kommunala grundskolorna, Askebyskolan, Knutbyskolan och Kvarnbyskolan i Rinkeby. Under de tre åren med Läslust har 141 barn fått ta del av insatsen. Barnen deltog vid två lästräffar i veckan, under en termin i Rinkeby bibliotek och i Familjens hus i Rinkeby. Träffarna bestod dels av en läsfrämjande gemensam aktivitet i grupp, ledd av en bibliotekarie, och dels av en lässtund under vilken barnen läste nivåanpassade, skönlitterära böcker enligt metoden Paired reading tillsammans med sina tutors¹. Alla föräldrar till barnen i Läslust erbjöds att vid två tillfällen vara med i en Läslustdialog där projektledaren, en föräldrarådgivare, en föräldralots och en bibliotekarie deltog. Läslust i Rinkeby följdes upp genom lästester, läsloggar samt genom intervjuer med barn och tutors efter deltagande. Föräldrar och tutors har kontinuerligt under projektiden berättat för medarbetare i projektet att de upplevt att deras barn har förbättrat sin läsning och att de klarat skolan bättre. Barnen ansågs ha utvecklat sin läsförståelse, fått ökad självkänsla, blivit mindre blyga och mer sociala i grupp. Även barnen själva var generellt sett mycket positiva till Läslust och upplevde att projektet hjälpt dem att bli bättre läsare. Vidare utvärdering och analys behövs dock för att kunna svara på om Läslust uppnår sitt huvudsyfte att bidra till förbättrad läsförmåga och goda skolresultat.

---

¹ Tutors var lässtödjande unga vuxna som studerade på högskola eller universitet.

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	6
Syfte, mål och målgrupp	6
Syfte 6	
Mål och förväntat resultat	6
Målgrupp	7
Organisation	7
Ekonomi	8
Genomförande	9
Rekrytering av deltagare.....	9
Rekrytering av tutors.....	9
Introduktionstillfälle för tutors	10
Inskrivningssamtal med deltagare	10
Lästräffarna.....	11
Avslutningsceremoni.....	11
Läslustdialoger för föräldrar	12
Perspektiv i Läslust i Rinkeby	12
Uppföljning	13
Lästester	13
Återgivningssamtal	16
Kontinuerlig uppföljning av lästräffarna - läsloggar	16
Intervjuer med barn och tutors.....	16
Resultat	16
Lästester - resultat	16
Intervjuer – resultat	17
Synergieffekt.....	18
Projektgruppens erfarenheter	18
Slututvärdering.....	20
Projektmålen - resultat.....	20
Coronapandemins påverkan på läslusträffarna	22
Coronapandemins påverkan på vårterminen 2020	22
Coronapandemins påverkan på höstterminen 2020	23

Coronapandemins påverkan på vårterminen 2021	23
Coronapandemins påverkan på uppföljning	23
Analys och reflektion	24
Slutsatser	26
Bilaga.....	27
Ansvarsfördelning i Läslust i Rinkeby	27

Inledning

Forskning visar att när barn och unga kan tillgodogöra sig sin grundskoleutbildning och gå ut grundskolan med fullständiga betyg ökar det chansen till vidare utbildning och etablering på arbetsmarknaden. En lyckad skolgång skyddar mot psykisk ohälsa längre fram i livet och mot olika former av sociala problem, som till exempel kriminalitet, missbruk och utanförskap.²

Det treåriga sociala investeringsfondsprojektet Läslust i Rinkeby startade i augusti 2018 med anledning av att många barn i Rinkebys skolor hade svaga skolresultat som riskerade att försämra deras möjligheter att fullfölja grundskolan. Svag läsförmåga är ett stort hinder för att klara skolgången och genom att öka barns intresse för läsning syftade projektet till att bidra till förbättring av barnens skolresultat. Projektet finansierades med medel från stadens sociala investeringsfond och byggde på samverkan mellan socialförvaltningen, kulturförvaltningen och Rinkeby- Kista stadsdelsförvaltning. Projektet avslutades sommaren 2021 och övergick då i ordinarie verksamhet för socialtjänsten respektive biblioteket.

Syfte, mål och målgrupp

Syfte

Projektet Läslust i Rinkeby syftade till att genom utveckling av socialtjänstens och bibliotekens generella insatser som stärkte barnens läsförmåga, bidra till förbättrade skolresultat för de deltagande barnen. Projektet skulle också bidra till en meningsfull fritid, att fler barn kunde identifiera sig som läsare och utveckla positiva sociala relationer med andra barn och vuxna.

Mål och förväntat resultat

Projektmål:

- Socialtjänsten i Rinkeby – Kista stadsdelsförvaltning har utvecklat sina insatser till enskilda barn i Rinkeby i form av service (3 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL), det vill säga utan utredning och biståndsbeslut och är integrerad i socialtjänstens ordinarie arbete med öppna service insatser.

---

² Childs, J. & Grooms, A. A. (2018). Improving School Attendance through Collaboration: A Catalyst for Community Involvement and Change. Journal of Education for Students Placed at Risk. DOI: 10.1080/10824669.2018.1439751

- Samverkan och samsyn mellan socialtjänstens olika enheter har ökat för att utforma stärkt tidigt och generellt stöd.
- Biblioteket i Rinkeby har utvecklat sin metodik så att den bättre når och passar barn och unga i socioekonomiskt missgynnade förhållanden. Utlåning av böcker har ökat och fler barn i projektets målgrupp besöker biblioteket.
- Socialtjänsten och biblioteket är tillgängligt och anpassat till områdets behov och bygger på ett tydligt barnrättsperspektiv där barns behov är särskilt prioriterat.
- Samverkan mellan biblioteket och socialtjänsten har provats och utvecklats. Samverkan mellan socialtjänst, bibliotek och skolorna har stärkts.
- Deltagande barn har ökat sin förmåga avseende läsning.
- Deltagande barn har höjt sin motivation och har en mer positiv inställning till skolan.
- Föräldrars förmåga har stärkts avseende att ge sitt barn stöd i sin läsutveckling och lust att läsa böcker.

Målgrupp

Projektet vände sig till barn i årskurs 2 till årskurs 6 i de tre kommunala grundskolorna, Askebyskolan, Knutbyskolan och Kvarnbyskolan i Rinkeby. Deltagande barn var mellan 8 och 12 år. Projektet vände sig endast till barn som frivilligt valde att delta i projektet.

Deltagare i Läslust			
Termin	Flickor	Pojkar	Antal
Ht 18	15	5	20
Vt 19	8	12	20
Ht 19	7	18	25
Vt 20	16	9	25
Ht 20	14	11	25
Vt 21	17	9	26
Sammanlagt antal	77	64	141

Sammanlagt nådde projektet 141 barn under de tre projektåren.

Organisation

Projektet samordnades av socialförvaltningen och genomfördes primärt och operativt av en lokal projektgrupp i stadsdelsområdet Rinkeby inom stadsdelsförvaltningen Rinkeby-Kista och kulturförvaltningen (Rinkeby bibliotek).

Slutrapport Läslust i Rinkeby

8 (29)

Projektgruppen bestod av en bibliotekarie, en specialpedagog och den lokala projektledaren. Specialpedagogen arbetade deltid i projektet och bibliotekarietjänsten var periodvis uppdelad på två bibliotekarier som delade på en heltidstjänst. Projektgruppen träffades formellt vid ett möte varje vecka vid vilket ofta den centrala projektledaren också deltog. I bilaga 1 beskrivs ansvarsfördelningen som låg till grund för att skapa lämpliga rutiner och samarbetsformer för att nå projektmålen.

Styrgruppen för projektet bestod av enhetschef alternativt biträdande enhetschef från kulturförvaltningen, enhetschef och avdelningschef från Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning, enhetschef från socialförvaltningen samt lokal och central projektledare. Styrgruppen hade cirka tre möten per termin. Inför varje möte skrev den lokala och den centrala projektledaren en lägesrapport som delgavs styrgruppen. Projektet följde Lilla Rattens projektprocess.

Ekonomi

Läslust i Rinkeby finansierades av medel från stadens sociala investeringsfond. Nedan följer en redogörelse för hur mycket som budgeterades för innan projektet startades och hur stora kostnader för olika utgiftsposter blev.

Ekonomisk redovisning	Budget	Utfall
Projektledare 50% Socialförvaltningen	1 065 876	973 996
Projektledare 100% Rinkeby-Kista sdf	1 883 826	1 919 117
Specialpedagog 25 % Rinkeby- Kista sdf	538 236	543 090
Kontaktsekreterare 25% Rinkeby- Kista sdf	538 236	0
Biblioteksmedarbetare 2*50% Kulturförvaltningen	1 883 826	1 795 787
Tutors Rinkeby-Kista sdf	2 430 000	765 368
Adm, utbildning, information	750 000	62 999
Media och teknik	300 000	35 129
Uppföljning av forskare	900 000	297 600
Övriga kostnader	210 000	100 345
Totalt	10 500 000	6 493 431

Kostnaderna för tutors blev mycket lägre än vad som budgeterades för. Delvis kan det förklaras med de Coronaanpassningar som gjorts; en stor del av lästräffarna under vårterminen 2020 ställdes in, endast en tutor jobbade under höstterminen 2020 och under våren 2021 anlätades så få som fyra tutors. Tutors fick 200 kr i ersättning för varje lästräff som de deltog på. Om barnet de skulle läsa med lämnade återbud samma dag fick tutorn ändå sin ersättning men om återbud lämnades dagen innan eller tidigare fick tutorn inte någon ersättning.

Någon kontaktsekreterare användes aldrig. I den ursprungliga planen var tanken att en kontaktsekreterare vid Rinkeby – Kista stadsdelsförvaltning skulle rekrytera tutors. Det kom istället att skötas av den centrala projektledaren vid socialförvaltningen.

Genomförande

Rekrytering av deltagare

Information om Läslust i Rinkeby spreds genom affischer och broschyrer till SFI (Svenska för invandrare), Jobbtorg, vårdcentral, barnvårdscentral, BUP (barn- och ungdomspsykiatri), lokal psykiatrimottagning, lokal rehabiliteringsmottagning, bibliotek i närliggande områden samt olika lokala föreningar såsom Studieförbundet. Stadsdelsförvaltningens preventionssamordnare och medborgarvärdar fick information om Läslust som de uppmanades sprida vidare.

Information spreds också via reportage på SVT, i lokaltidningen samt på Stockholms stads hemsida.

Vid skolstarten delades broschyrer med anmälningsblanketter ut till alla barn i målgruppen. Merparten av de som anmälde sig och deltog hade fått information om Läslust via skolan.

Eftersom intresset var stort och antalet anmälningar fler än de platser som kunde erbjudas upprättades en kölista.

Rekrytering av tutors

Vid rekrytering av tutors kontaktades högskolor och universitet i Stockholmsområdet och dessa ombads att sprida information om Läslust i Rinkeby. Sociala medier och traditionella anslagstavlor på biblioteket användes också för att väcka intresse hos studenter.

De studenter som anmälde sig som intresserade kontaktades först via telefon för att delges mer information om projektet. Sedan bjöds

de in till intervju som genomfördes av den centrala projektledaren. Under det sista året av Läslust blev det beslutat att HR-avdelningen i Rinkeby-Kista skulle ta över rekryteringsprocessen men det genomfördes aldrig då rekryteringsbehovet sjönk när projektet anpassades till Corona-pandemin och därmed var i behov av färre tutors.

Att hitta tutors som kunde arbeta den senare tiden mellan kl. 17.30 och kl. 18.30 var aldrig något problem. Däremot var det svårt att hitta tutors som hade möjlighet att vara på plats till den tidigare träffen som var mellan kl. 16 och 17. Tutors skulle helst kunna jobba alla måndagar och onsdagar under en termin (några enstaka bortfall gick sällan att undvika) och för många var det svårt att kombinera med sina studier. Det var också ofta svårt för tutors att tacka ja eller nej till uppdraget innan de fått sitt schema för terminen och projektet valde av den anledningen att senarelägga de första lästräffarna på terminen så att fler tänkbara tutors skulle hinna få sina scheman.

Introduktionstillfälle för tutors

Innan varje terminsstart för Läslust i Rinkeby bjöds alla tutors in till en introduktion. Under denna deltog, förutom aktuella tutors, central och lokal projektledare, bibliotekarier och specialpedagog. För nytillkomna tutors var introduktionen obligatorisk, medan de som deltagit tidigare terminer kunde välja om de ville vara med eller inte. Syftet med introduktionen var att alla skulle vara väl informerade om projektets bakomliggande syfte, upplägget och ha bekantat sig med metoden Paired reading. Tutors fick information om vad det innebar att vara tutor i Läslust samt svar på praktiska frågor.

Inskrivningssamtal med deltagare

När förälder och barn tackat ja till en erbjuden plats i Läslust bokades tid för inskrivningssamtal. Under inskrivningssamtalet informerades barnet och föräldern närmare om projektet och dess syfte, tider och förhållningsregler. Vikten av full närvaro poängterades och föräldrarna fick skriva under ett samtycke till medverkan i projektet.

Under inskrivningssamtalet bokades möte för kartläggningssamtal med specialpedagog samt boksamtal med bibliotekarierna. Alla inskrivningssamtal och kartläggningssamtal skulle i möjligaste mån ske innan terminsstart.

Lästräffarna

Barnen deltog vid två lästräffar i veckan, måndagar och onsdagar, under en termin i Rinkeby bibliotek och i Familjens hus i Rinkeby. Träffarna hölls mellan kl. 16 – 17 och mellan kl. 17.30 – 18.30. Träffarna bestod dels av en läsfrämjande gemensam aktivitet i grupp ledd av en bibliotekarie och dels en lässtund under vilken barnen läste nivåanpassade, skönlitterära böcker enligt metoden Paired reading tillsammans med sina tutors.

Gemensam aktivitet

Träffen inleddes alltid med en gemensam samling och vanligtvis genomfördes sedan en gruppaktivitet innan barn med tutor gick till sina läsplatser.

Gruppövningarna var viktiga för känslan av gemenskap i gruppen, för att ha roligt tillsammans och jobba med läsfrämjande aktiviteter på ett annat sätt än genom läsning. Gruppövningarna kunde vara olika lekar, spel eller andra läslustfrämjande övningar.

Högläsning tillsammans med tutor enligt metoden Paired reading

Paired Reading är en strukturerad metod som tränar läsförmågan hos barn genom att en vuxen läser tillsammans med barnet regelbundet.³ I Läslust i Rinkeby innebar det att deltagarna läste tillsammans med sina tutors i 20 minuter, två gånger i veckan under en termin. I metoden Paired Reading börjar barnet och den vuxne med att läsa högt tillsammans och fortsätter så tills barnet ger signal om att hen vill läsa själv. När barnet stöter på problem med den självständiga läsningen återgår man till att läsa högt tillsammans igen tills barnet åter vill pröva själv. Efterhand läser barnet mer och mer på egen hand.

Den tid som avsattes för läsning med tutor innefattade läsning enligt Paired reading men för att stärka läsförståelsen fanns också möjlighet att prata om bokens handling och ta upp betydelsen av olika ord.

Avslutningsceremoni

I slutet av varje termin hölls en avslutningsceremoni för barn och föräldrar som hade varit delaktiga. Vid avslutningsceremonin deltog även tutors och annan inblandad personal. Till varje avslutning bjöds en författare in som berättade om sina barn- och eller

---

³ Tideman, E., Sallnäs, M., Vinnerljung, B. & Forsman, H. (2013). Paired reading- Ett försök i sju kommuner med lästräning för familjehemsplacerade barn. Stiftelsen Allmänna barnhuset och Stockholms Universitet

ungdomsböcker, hens kontakt med läsning och hur det har påverkat hen genom livet. Syftet med författarbesöket var att inspirera och motivera barnen till fortsatt läsning och språkutveckling. Författarna som deltog var Melody Farsin, Philip O'Connor och Jali Madi Susso.

Under avslutningsceremonin fick barnen mottaga ett diplom och en bok. Vidare tackades alla tutors av och de fick en symbolisk gåva. Vid avslutningsceremonin bjöds alla på enkel mat och dryck.

Handledningstillfällen med tutors

Under varje termin hölls handledningstillfällen för tutors av projektledare och specialpedagog där samtliga tutors fick en möjlighet att diskutera och få stöd gällande olika utmaningar som uppstått i samband med tutor-uppdraget. Tutors kunde också få personlig handledning från specialpedagogen via telefon.

Läslustdialoger för föräldrar

Alla föräldrar till barn i Läslust erbjöds vid två tillfällen att vara med i en så kallad Läslustdialog där projektledaren, en föräldrarådgivare, en föräldralots och en bibliotekarie deltog. Vid träffarna fick föräldrarna bland annat information om hur metoden Paired reading fungerar, hur läsutveckling kan gå till för barn som läser/inte läser och hur föräldrar kan stötta sina barn i att förbättra läsförmågan på olika sätt. Föräldrarna fick också information om bibliotekets aktiviteter samt en guidad visning på biblioteket. Föräldrarna tilldelades en informationsmapp med Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltnings föräldraguide, kontaktuppgifter till enheten för förebyggande föräldraskapsstöd, ett kompendium om hur man utför Paired reading samt information om bibliotekets aktiviteter.

Perspektiv i Läslust i Rinkeby

Socialtjänsten och biblioteket ska vara tillgänglig, likvärdig och jämställd och bygga på ett tydligt barnrättsperspektiv där barns behov ska vara särskilt prioriterat. I arbetet med Läslust togs några perspektiv särskilt i beaktande: jämställdhetsperspektivet, barnrättsperspektivet och funktionshinderperspektivet.

Jämställdhetsperspektiv

I projektet fördes könsuppdelad statistik vad gällde deltagande. 64 pojkar och 77 flickor deltog i projektet. Könsfördelningen kunde variera kraftigt mellan terminerna med blev i slutändan relativt jämn.

Barnrättsperspektiv

I Läslust togs barnets perspektiv in vid varje lästräff då barnen fick fylla i en läslogg med möjlighet att lämna synpunkter. Alla barn intervjuades också efter att de avslutat sin medverkan i projektet. De synpunkter som barnen förmedlade i sina läsloggar och i intervjuerna användes sedan i verksamhetsutveckling. Vid träffarna var barnen med och valde ut de böcker de skulle läsa.

I slutet av varje termin gjordes en utvärdering tillsammans med barnen och deras tutors. De fick skriva ner sina svar på pratbubblor som sedan hängdes upp på en vägg. En av frågorna handlade om vad barnen ville förbättra med Läslust. Denna aktivitet gav dem möjlighet att komma med förbättringsförslag som gagnade verksamheten.

Funktionshinderperspektiv

Bland de barn som deltog i läslust fanns olika typer av kognitiva funktionsnedsättningar. Styrgruppen för Läslust fastställde att träffarna skulle vara tillgängliga och inkluderande. Med utgångspunkt i den höga personaltäthet som rådde vid träffarna fanns goda möjligheter att se och möta varje barn där hen var. Specialpedagogen handledde och försökte tillsammans med resten av den lokala projektgruppen att anpassa verksamheten till att fungera för alla. Det är dock viktigt att ha i åtanke att de tutors som arbetade i projektet inte hade någon speciell utbildning med inriktning på barn med funktionsnedsättningar. Om ett barn hade en funktionsnedsättning av en typ som kunde göra att Läslust inte var en lämplig aktivitet för barnet fick föräldrarna detaljerad information om läslustträffarnas upplägg så att föräldrarna utifrån den informationen kunde fatta ett genomtänkt beslut kring sitt barns medverkan med barnets bästa som utgångspunkt.

Uppföljning

Läslust i Rinkeby följdes upp genom lästester som genomfördes innan och efter medverkan i projektet, läsloggar som barn och tutors fyllde i efter varje lästräff samt genom intervjuer med barn och tutors efter deltagande.

Lästester

Alla barn fick innan de påbörjade sin medverkan i Läslust genomföra flera lästester under ledning av en specialpedagog. Samma tester genomfördes sedan efter avslutad medverkan. Testresultaten skickades till stadsledningskontoret som gjorde

analyser av dessa. De initiala bedömningarna visade inte någon positiv utveckling av läsförmågan hos de barn som deltagit i Läslust.

Testerna som barnen fick göra inför och efter Paired Reading var utvalda av specialpedagog Katla Kindestam-Nilsson. Förutom läsförståelsetestet för åk 3-6 användes samma tester som i projektet *”Paired Reading. Ett försök i sju kommuner med lästräning för familjehemsplacerade barn”*.

Testernas utformning

Ur testmaterialet ”LäSt”² gjordes:

- Läsförståelse, åk 3-6
- Avkodning nonord, åk 2-6
- Avkodning ord, åk 2-6
- Stavning, åk 2-6. Detta test togs dock, efter förslag från projektgruppen och beslut av styrgruppen, bort efter det första året. Anledningen var att testet tog lång tid att genomföra och inte var efterfrågat i stadsledningskontorets uppföljning.

Ur testmaterialet ”DLS”³ gjordes:

- ”Min läsning och skrivning” åk 3-6
- Ordförståelse åk 2
- Ordförståelse åk 3
- Ordförståelse åk 4-6 DLS Bas, åk 2

Under första terminen gjorde fem barn i åk 1 samma tester som åk 2. Efter den första terminen deltog inte barn i åk 1.

Ordförståelsetest. Bestod av ord (olika antal beroende på årskurs) som barnet skulle identifiera en synonym till genom fyra alternativ. Detta test upplevdes av testledarna som svårt för barnen. Orden var inte med i något sammanhang och dessutom var flera ord mycket ovanliga. Många barn blev nedslagna när de märkte hur få ord de kände sig säkra på.

DLS Bas ”Tigern”. Här skulle barnen svara på tio frågor om hur de trivdes i skolan och om deras förhållande till läsning och böcker. De flesta barn fick höga poäng.

DLS Bas Läsförståelsen bestod av 20 texter med tillhörande sex bilder. Barnen skulle läsa texterna och sedan välja vilken bild som passade till texten. De barn som inte kunde läsa fick hjälp av testledaren vilket då markerades i testprotokollet.

”**Min läsning och skrivning**” bestod av 26 påståenden om läsning och skrivning som barnen skulle göra en självskattning till. Till exempel: ”Jag tycker ofta det är svårt att förstå när jag läser”. Barnet kunde ange ett starkt eller svagt ja eller ett starkt eller svagt nej. En del barn hade ibland svårt att förstå påståendenas formulering. Testledarna var noga med att förklara att i denna test kunde barnen inte ha fel.

Läsförståelse, åk 3-6. Läsförståelsetestet bestod av texter med olika längd och stigande svårighetsgrad. Barnen skulle under högst 35 minuter läsa texterna och svara på de flervalsfrågor som hörde till varje text. Detta var det test som barnen hade störst problem med. Många tyckte att det var mycket svårt och blev bekymrade när de märkte hur många texter det var meningen att de skulle orka med och hinna läsa. Ett fåtal barn satt hela tiden ut och endast några få barn läste alla texter. Att nästan alla avbröt testet i förtid påverkade deras poäng. Det går att starkt ifrågasätta testets utformning. Till exempel utgick några frågor från att barnet skulle vara väl bekant med hur påsk traditionellt firas i Sverige. Om barnet hade en annan kulturell bakgrund och inte bott i Sverige så länge kunde några av frågorna vara omöjliga att besvara.

Avkodning nonord, åk 2-6 och Avkodning ord, åk 2-6. I dessa test skulle barnen under 45 sekunder så fort som möjligt läsa och uttala nonord (påkittade ord) och ord rätt. De allra flesta av barnen tyckte om de här testerna och många var väldigt bra på att avkoda.

Genomförande av testerna

Testerna gjordes innan barnen började på Läslust och sedan gjordes samma tester igen efter avslutad termin. Testerna genomfördes i familjehusets lokaler. Endast ett barn visade motvilja till att göra testerna. Några barn uteblev från testomgång två trots flera påstötningar och alternativa tider.

Flera av barnen ville avbryta främst läsförståelsetestet i förväg (maxtid var 35 minuter för detta test). I början av den första träffen med varje barn förklarade testledarna upplägget och anledningen till varför testerna skulle göras. Vid det sista tillfället upprepades denna information.

Barnen fick välja i vilken ordning testerna skulle göras och fick ta en paus om de kände behov av det.

Testerna genomfördes de allra flesta gånger individuellt. Vid några tillfällen gjordes dock testerna i grupp för att få till testprocessen rent logistikmässigt. Detta var tidseffektivt men inte optimalt eftersom en del barn kunde uppleva en större stress av att sitta tillsammans. Det blev också svårare för testledaren att upptäcka om någon missuppfattat hur hen skulle göra eller missat en sida. Ibland

genomfördes tester med två barn i samma rum eller med två barn i rummen bredvid varandra som testledaren gick emellan. Det fungerade vanligtvis bra.

Återgivningssamtal

När alla tester var rättade och analyserade efter testomgång 2 erbjöds vårdnadshavare tillsammans med barnet ett återgivningssamtal med testledaren. I några fall kom vårdnadshavare utan barnet. Alla erbjöds tolk vid behov.

Under återgivningssamtalen informerades vårdnadshavare och barn om hur barnets läsförmåga och läsförståelse förändrats under terminen med fokus på positiv utveckling även om också barnens svårigheter togs upp och diskuterades. Barnet fick dessutom berätta om hur det varit att göra testerna. Vid dessa samtal kunde vårdnadshavare och barn få individuellt utformade råd kring hur barnen skulle kunna fortsätta utveckla sin läsförmåga. Testledaren upplevde samtalen som viktiga och givande och många föräldrar påtalade att de uppskattade samtalen.

Kontinuerlig uppföljning av lästräffarna - läsloggar

Vid varje lästillfälle fyllde barn och tutor i en läslogg. I loggarna följdes bland annat hur många minuter varje barn läste enligt metoden Paired reading och tutors fick uppskatta om de använde metoden som tänkt. Läsloggarna gav barnen en möjlighet att efter varje träff framföra sina synpunkter på lästräffarna.

Intervjuer med barn och tutors

Efter terminsavslut intervjuades både medverkande barn och deras tutors. Intervjuerna, som var semistrukturerade, genomfördes under det första projektåret av en utredare på socialförvaltningen. Därefter upphandlades tjänsten och två medarbetare från Ersta Sköndal Bräcke högskola intervjuade barn och tutors. Intervjusvaren sammanfattades och sammanställdes i en rapport per termin.

Resultat

Lästester - resultat

Resultat och analys av lästesterna kommer att delges den externa utvärderaren Ramboll AB efter att den sista terminens tester genomförts och sammanställts. En erfarenhet som specialpedagogen som rättat testerna gjort är att många barn har uppvisat god förmåga att avkoda ord men betydligt sämre resultat gällande läs- och

ordförståelse. Detta har gällt både före och efter medverkan i Läslust i Rinkeby.

Intervjuer – resultat

De intervjuer som genomförts återspeglar generellt sett mycket nöjda barn och tutors. Här följer citat från de intervjusammanställningar som gjorts varje termin:

”När vi har tagit del av intervjuerna kan vi se att såväl barn, som tutors och de föräldrar som har uttalat sig är mycket nöjda med projektet. Barnen själva är övertygade om att de har nytta av tiden i Läslust i sin fortsatta skolgång; de läser bättre och vågar läsa högt. Tutors berättar att barnen har fått förbättrad och ökad vana vid böcker. Föräldrar beskriver att de ser en positiv utveckling när det gäller barnens läsning och intresse av att läsa.” Rapport ht 18-vt 19 (år 1 i projektet)

”Alla barn, med undantag av ett, ansåg att Projekt Läslust har varit roligt och kul. Samtliga tutors ansåg att uppdraget var givande och roligt och de skulle gärna rekommendera det till andra.” Rapport ht 19.

”Metoden Paired Reading var enligt både tutors och barn lätt att förstå och applicera på läsningen. Tutors ansåg att de överlag har fått tillräcklig och god kunskap om metoden, samt att handledning och stöd har fungerat. Flera tutors efterfrågade dock mer kunskap om hur man hanterar specifika situationer, till exempel om ett barn har koncentrationssvårigheter eller inte har någon större lust att läsa.” Rapport ht 19.

”En majoritet av barnen ansåg att de har haft nytta av Läslust i skolan, både genom att de har lärt sig bättre och även att de är mindre blyga för att läsa inför andra. De kände sig således säkrare i sin roll som läsare.” Rapport ht 19.

”De flesta barn var nöjda med upplägget av Läslust, som innehåller en blandning av aktivitet, pyssel och läsning. Några barn skulle hellre läsa mer och pyssla mindre, medan andra vill pyssla mer och läsa lite mindre.” Rapport ht 19.

”Tutors inser också att de i sina funktioner blev som role-models för barnen, vilket kändes viktigt och angeläget.” Rapport vt 19.

”Några tutors önskade att man ägnade mer systematisk tid under lässtunden för läsförståelsen, eftersom de ibland fick en känsla av att barnet bara läste utan att egentligen förstå vad de läste.

Föräldrarna var genomgående positiva till Läslust, och såg gärna att det kommer en fortsättning." Rapport vt 19.

Samtliga barn, tillika tutorer är positivt inställda till projekt Läslust. Tutorerna skulle även, om möjligt, rekommendera andra studenter att ta extra arbete som tutorer. Det motiveras med att man upplever att man bidrar positivt både till ett barns utveckling, och även till samhällsutvecklingen i stort. Tutorerna skulle även rekommendera Läslust till föräldrar som vill att deras barn ska utveckla sin läsförmåga. Rapport vt 20

Flertalet barn säger att de har haft nytta av Läslust i skolan, och att deras utveckling ofta blivit uppmärksammas. Rapport vt 20

"Många barn (och föräldrar) önskar att det skulle finnas möjlighet till flera terminer, eller fortsättningsmöjligheter till liknande aktiviteter. Detta har blivit tydligt i alla intervjuomgångar i projektet, fortsatta läsaktiviteter efterfrågas, som gärna får varvas med annat, såsom lek och social samvaro." Rapport vt 21

Föräldrar och tutors har kontinuerligt under projektiden berättat för medarbetare i projektet att de upplevt att deras barn har förbättrat sin läsning och att de klarat skolan bättre. De har också framfört att de ansåg att barnen uppfattade läsningen som mindre krävande, var mer uthålliga samt höjde svårighetsgraden på de böcker som de läste. Föräldrar och tutors har lyft fram att barnen har utvecklat sin läsförståelse, fått ökad självkänsla, blivit mindre blyga och mer sociala i grupp. Många föräldrar efterfrågade efter sitt barns deltagande i Läslust i Rinkeby en fortsättning på aktiviteten.

Synergieffekt

Bibliotekets läsgrupper har blivit mer populära sedan Läslust startade. Till följd av den höga efterfrågan har Högläsninggruppen för 6-8 år samt Bästa biblioteksklubben (BBK), som är en läsklubb för 9-12 åringar, startat. Dessa läsgrupper fanns inte innan Läslust-projektet.

Projektgruppens erfarenheter

Bibliotekarier, lokal projektledare och specialpedagog har fått många värdefulla erfarenheter under åren med Läslust i Rinkeby.

Metoden

Projektgruppen anser att om syftet är att öka barnens avkodningsförmåga och läshastighet bör målgruppen vara barn i åk 2-3. Är syftet att öka barnens läsförståelse finns det fördelar att

fokusera på årskurs 4-6. Så som upplägget har varit under projekttiden anser projektgruppen att barn i årskurs 3 och 4 passar bäst för Läslust eftersom den åldersgruppen varit mest engagerad och positiv till aktiviteterna som erbjudits.

Projektgruppen såg vinster i att en del av träffarna bestod av en gemensam gruppövning som var läs- och språkstimulerande, lustfylld och rolig. Barnen fick ut mycket av gruppmomentet, såsom att prata inför andra och lära känna varandra.

Projektgruppen blev under projektets gång alltmer positiv till metoden Paired reading. Gruppen ser dock att en förlängning av lästiden kan vara gynnsam om man vill att det ska finnas mer tid till samtal mellan tutor och barn.

Projektgruppen tror att relationen mellan tutor och barn påverkade deltagarnas närvaro positivt och ökade föräldrarnas intresse för insatsen.

Det var viktigt med fokus på ökad läslust före fokus på läsprestation. Att bygga relationer var grundläggande och det var värdefullt att ha ett upplägg där anpassningar till barnens behov kunde göras i stor utsträckning.

Projektgruppens erfarenhet är att 10-13 barn per grupp var lagom och att det fanns fördelar med att varje barn endast fick delta en termin. Det gjorde att fler barn fick möjlighet att vara med i Läslust. Samtidigt skulle insatsen sannolikt ge en större effekt för de barn som deltog om de fått vara med i ett helt år. Att hålla träffarna två gånger i veckan var bra.

Man bör vid val av metod noga reflektera över målet med insatsen och hur anpassningar ska göras. Val av metod kan skilja sig om det är ökad läsförståelse, läslust och/eller läsflyt som är huvudsyfte.

Organisation och samverkan

Det var oerhört viktigt med en lokalt samordnande funktion samt en bibliotekarie som höll i läsaktiviteterna.

Det var viktigt med tydlig ansvarsfördelning mellan de olika aktörerna/funktionerna i projektet och att det fanns tydliga arbetsbeskrivningar. Att lägga tid på att bygga fungerande strukturer och rutiner ska inte underskattas.

Det var viktigt att projektgruppens erfarenheter och kunskaper togs tillvara på både vid uppstart och under projekttiden.

Projektgruppen tror att det hade varit värdefullt med mer dialog med skolan. Vilka behov såg de? Hur tänkte de om upplägg, rekrytering av barn till Läslust och så vidare?

Lokaler

För att kunna bedriva denna typ av verksamhet är tillgången till lokaler avgörande. Bibliotekets lokaler var önskvärda men inte alltid möjliga att använda beroende på bibliotekets öppettider. Det var dock viktigt att ha någon form av anknytning till biblioteket och att det fanns möjlighet till ett visst avstånd mellan läsplatser, gärna flera avskilda för att underlätta för barnen att koncentrera sig på läsningen. Öppna förskolans lokaler fungerade bra att använda liksom föräldrarådgivningens lokaler, även om de inte var lika barnanpassade.

Tutors

Det var svårt att hitta tutors till den grupp som träffades kl. 16-17. Högskolestudenterna var mer tillgängliga kl. 17.30–18.30.

Att få hela organiseringen kring tutors att fungera var relativt tidskrävande och det var viktigt att ha ett bra system för rekrytering, vikarieanskaffning, introduktion med mera.

Under projekttiden uppstod vid flertalet tillfällen situationer med barnen som kunde vara svåra för tutors att hantera utan stöd och vägledning. Det var då värdefullt med en specialpedagog som kunde handleda. Det gick inte att ha samma förväntningar på tutors som på utbildade pedagoger vid träning av till exempel läsförståelse eller gällande bemötande av barn med särskilda behov.

Slututvärdering

Ramboll AB genomför efter projektets avslut en slututvärdering av projektet som kommer att bestå av en processutvärdering, en effektutvärdering och en kostnadsnyttoanalys. Resultaten från den kommer att redovisas i slutet av 2021 i en fristående rapport.

Projektmålen - resultat

Mål: Socialtjänsten har utvecklat sina insatser till enskilda i form av service (3 kap. 1 § SoL), dvs. utan utredning och biståndsbeslut och är integrerad i socialtjänstens ordinarie arbete med öppna service insatser.

Resultat: Läslust i Rinkeby har bedrivits inom ramen för service hos socialtjänsten och kan därför också anses bidragit till en utveckling av den typen av insats. Till hösten ska Läslust fortsätta, integrerad i Rinkeby-Kistas stadsdelsförvaltnings ordinarie arbete med öppna serviceinsatser.

Mål: Samverkan och samsyn mellan socialtjänstens olika enheter har ökat för att utforma stärkt tidigt och generellt stöd.

Resultat: Till viss del har samverkan mellan olika enheter ökat, framförallt de enheter som jobbar med olika förebyggande verksamheter.

Mål: Biblioteket har utvecklat sin metodik så att den bättre når och passar barn och unga i socioekonomiskt missgynnade förhållanden. Utlåning av böcker har ökat och fler barn i projektets målgrupp besöker biblioteket.

Resultat: Biblioteket i Rinkeby har märkt ett ökat intresse för sina läsgrupper men det har inte följts upp om bokutlån till barn och unga skett.

Mål: Socialtjänsten och biblioteket är tillgängligt och anpassat till områdets behov och bygger på ett tydligt barnrättsperspektiv där barns behov är särskilt prioriterat.

Resultat: Läslust i Rinkeby har strävat efter ett tydligt barnrättsperspektiv vilket beskrivs tidigare i denna rapport.

Mål: Samverkan mellan biblioteket och socialtjänsten har provats och utvecklats. Samverkan mellan socialtjänst, bibliotek och skolorna har stärkts.

Resultat: Framförallt har samverkan mellan socialtjänst och bibliotek utvecklats och stärkts.

Mål: Deltagande barn har ökat sin förmåga avseende läsning.

Resultat: Inte fastlagt men Ramboll AB:s utvärdering kommer att kunna svara på det.

Mål: Deltagande barn har höjt sin motivation och har en mer positiv inställning till skolan.

Resultat: Deltagarna har i intervjuer bland annat lyft att de har höjt sin motivation och har en mer positiv inställning till skolan.

Mål: Föräldrars förmåga har stärkts avseende att ge sitt barn stöd i sin läsutveckling och lust att läsa böcker.

Resultat: De föräldrar som deltagit i Läslustdialoger kan antas ha stärkts i avseende att kunna ge sitt barn stöd gällande läsning men det har inte genomförts någon mätning av detta.

Coronapandemins påverkan på läslustträffarna

I mitten av vårterminen spreds Corona-viruset Covid-19 över världen och så även i Sverige. Läslust i Rinkeby fick, precis som resten av samhället, anpassa sin verksamhet efter rådande restriktioner och rekommendationer från myndigheter och regering.

Coronapandemins påverkan på vårterminen 2020

Från den 18 mars 2020 ställdes alla fysiska träffar in under resten av terminen. Även alla tester i slutet av terminen ställdes in bortsett från avkodningstestet. Intervjuer gjordes dock med både barn och tutors. Läslustdialoger med föräldrar kunde inte genomföras på grund av pandemin. Avslutningen hölls i mindre grupper utomhus.

För att på något sätt hålla kvar kontakten med barnen och stimulera till läsning så skickade bibliotekarierna ut ett brev med posten till alla barn en gång i veckan. I brevet fick de tips på olika läsfrämjande aktiviteter. Ett läsbingo delades ut och under en tid fanns en tipspromenad uppsatt i Rinkeby för de barn som på egen hand eller med förälder ville gå den. I breven hänvisades också till Läslusts hemsida som bibliotekarierna skapat för att kontinuerligt tipsa barnen om läsfrämjande aktiviteter. På hemsidan fanns bland annat introduktion till lästjänsten *Bibblix*, hänvisning till olika radiodramer samt boktips.

Återkopplingsamtalen skedde efter testomgången under vårterminen via telefon med vårdnadshavare. Specialpedagogen upplevde dessa samtal svårare att göra meningsfulla. Det var krångligt att förklara testerna och jämföra resultaten. Det hade sannolikt behövts tolk vid flera samtal för att föräldern skulle förstått anvisningar och ta in tips och råd. Att barnet inte var delaktigt i samtalen var också en negativ aspekt av att genomföra samtalen via telefon.

Coronapandemins påverkan på höstterminen 2020

Inför höstterminens start gjordes en grundlig planering för att projektet skulle vara förberedd på olika scenarion utifrån det smittläge som skulle råda vid terminsstart. Att ha medverkande tutors prioriterades bort och grupperna gjordes mindre – allt för att minska risken för smittspridning. Mellan den 2 och 23 november ställdes alla lästräffar in men de sista veckorna genomfördes träffar. Grupperna delades då upp ytterligare och träffarna förkortades. Terminen präglades av hög sjukfrånvaro från bibliotekarierna och specialpedagogen, till viss del relaterat till Corona då minsta symtom medförde sjukfrånvaro. Några lästillfällen fick ställas in på grund av att vikarier för bibliotekarierna inte gick att hitta. Efter det längre uppehållet i november var det några barn som tappade motivationen och inte kom tillbaka. Personalen saknade tutors involvering i projektet under höstterminen.

Coronapandemins påverkan på vårterminen 2021

Även inför vårterminen 2021 gjorde projektgruppen förslag på olika upplägg för att anpassa Läslust till rådande pandemi-läge. Till projektets sista termin valdes ett upplägg där fyra tutors deltog utöver bibliotekarierna. Dessa tutors läste med två eller tre barn per tillfälle (först det ena barnet och sedan det andra) vilket gjorde att barnen läste med sin tutor en gång i veckan. Vid det andra tillfället deltog barnet i en gemensam, läsfrämjande aktivitet ledd av en av bibliotekarierna. Detta upplägg upplevdes positivt av både personal och tutors.

Coronapandemins påverkan på uppföljning

Genomförande av lästester

Eftersom specialpedagogen tillhörde riskgruppen för Covid-19 kunde hen inte genomföra testningen varken i slutet av vt 20, inför ht 20, efter ht 20, inför vt 21 eller efter vt 21. Det innebar att den centrala projektledaren och en av bibliotekarierna genomförde testerna och sedan skickade dessa till specialpedagogen för rättning. För att kunna hinna med testerna testades en del av barnen samtidigt i samma rum eller i rummen bredvid varandra som en testledare gick emellan. Det påverkade sannolikt kvaliteten på testningen.

Jämförelse mellan terminer

Eftersom upplägget på lästräffarna förändrades utifrån de rådande restriktionerna är en jämförelse mellan de olika terminernas resultat svår att göra.

Frånvaro hos deltagare

Rekommendationerna från myndigheterna som innebar att alla med minsta förkylningssymtom skulle stanna hemma gör det svårt att dra slutsatser kring närvaron hos barn under den tid pandemin pågick. I perioder var det en stor frånvaro och det kan ha berott på att föräldrar var oroliga för smittspridning och inte ville skicka sina barn till Läslustträffarna, att barn hade symtom som gjorde att de var tvungna att stanna hemma eller att lästräffarna inte lockade tillräckligt.

Coronapandemins påverkan på organiseringen av Läslust i Rinkeby

- Styrgruppen hade fler möten än tidigare för att hantera olika scenarion kopplade till Corona.
- Då Läslust byggde på samverkan mellan flera förvaltningar blev det tydligt att förvaltningarna tolkade och hanterade frågor olika gällande hur deras verksamheter skulle bedrivas under pandemin. Diskussioner gällande vad som i olika lägen skulle anses vara det bästa för Läslust-deltagarna uppstod. Vikten av en meningsfull fritid och förebyggande insatser ställdes mot risken att Läslust-träffarna skulle kunna bidra till smittspridning av Corona-viruset.
- Det var en högre personalfrånvaro under pandemin vilket sannolikt påverkade kvaliteten på träffarna.
- Projektgruppen fick under flertalet tillfällen ändra sina planeringar, tänka om och tänka nytt för att på bästa sätt hantera pandemi-situationen.

Analys och reflektion

Det tre åren med Läslust i Rinkeby innebar utmaningar som på olika sätt hanterades och ledde till utveckling av projektet. Alla som var involverade under Coronapandemin tvingades vara extra flexibla och anpassa verksamheten efter rådande situation. Samtidigt som de nya omständigheterna gjorde att projektet inte kunde genomföras som planerat ledde de till att andra upplägg kunde prövas vilket gav nya lärdomar och erfarenheter.

Det finns ingen tvekan om vikten av tidiga, förebyggande insatser som främjar barns skolgång och att samverkan i det arbetet kan vara ett medel för att nå goda resultat. Likaså gagnas barn av en meningsfull fritid och goda förebilder, som uppmuntrar, inspirerar och stöttar till läsning. Läslust i Rinkeby byggde på allt detta och kan därför antas vara en god satsning. Projektgruppen har också fått

mycket fin respons från både föräldrar, barn och tutors, som lyft olika positiva aspekter av deltagande i Läslust.

Av extra intresse för de som vill starta liknande verksamheter i framtiden blir att ta till vara på erfarenheter från projektet, reflektera över organiseringen och kostnader i relation till resultat samt ta ställning till vad som skulle kunna utvecklas och förbättras. För att underlätta sådana ställningstaganden har projektgruppen för Läslust i Rinkeby tagit fram ett metodstöd.

Läslust i Rinkeby var en mycket personaltät och en relativt svårorganiserad verksamhet på grund av det stora antalet tutors som var inblandade. Om Läslust i Rinkeby ledde till att de barn som deltog förbättrade sin läsning och presterade bättre i skolan kan det anses vara välinvesterade medel och en spridning av metoden/aktiviteten kan förespråkas. Går det däremot inte att se en sådan effekt behöver en värdering genomföras av hur motsvarande medel skulle kunna göra större nytta för barnen. Ramboll AB:s utvärdering kommer förhoppningsvis kunna ge mer svar på vilka effekter Läslust har fått för barnen. Viktigt dock att ha i åtanke är att det inte är säkert att kortsiktiga effekter går att påvisa samtidigt som Läslust förhoppningsvis har en positiv effekt på barnens läsande och skolresultat på lång sikt. Om Läslust bidragit till att barnen vill läsa mer, ökat deras läslust, gjort dem välbekanta med biblioteket, fått dem och deras föräldrar att se barnet som läsare samt inspirerat till högre studier, kan Läslust ha startat en process hos barnet vars konsekvenser inte går att se direkt efter avslut i projektet men som kan få positiva följder på lång sikt.

Läslust i Rinkeby vilade på samverkan mellan flera förvaltningar och projektgruppen har lyft fram vinsten med att ha olika kompetenser i projektet. Det upplevdes positivt att kulturförvaltningen, socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningen lärde känna varandras verksamheter bättre och även bidrog med olika perspektiv som utvecklade projektet. I projektgruppen har det uttryckts önskemål om att skolan skulle kunnat ha varit en tydligare samverkanspartner. Dels har skolan både en stor kunskapen om målgruppen och kännedom om de behov som finns i områden och dels är de experter på läsfrämjande aktiviteter och hade sannolikt kunnat bidra med fler perspektiv på upplägg.

Det går att problematisera gällande socialtjänstens ingång i detta projekt. Socialtjänsten har ansvar för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver men ska även arbeta förebyggande. Läslust är en främjande och förebyggande

aktivitet som till viss del är ett exempel på universell proportionalism. Det innebär att man utgår från ett brett, universellt förebyggande arbete (i detta fall erbjöds alla elever, oavsett behov och riskfaktorer att anmäla sig till Läslust), samtidigt som insatsen gavs i ett område där barn på gruppnivå har fler riskfaktorer för bristande skolresultat än många andra områden i Stockholms stad. Att satsa på universella insatser kan motiveras med den preventiva paradoxen – att det är mer gynnsamt och effektivt att ge alla inom en bestämd population, till exempel alla barn i en viss ålder, en mindre insats än att ge de med mest riskfaktorer eller omfattande problem stora insatser. Projektet Läslust var inte öppet för alla inom en viss population utan erbjöds till en mindre del av Rinkebys 8-12-åringar så om effekten för de barn som deltog visar sig vara god skulle insatsen behöva ges till fler barn om den ska kunna motiveras med den preventiva paradoxen. Kan endast ett fåtal barn ta del av insatsen bör det övervägas om insatsen istället ska rikta in sig mer på barn med specifika riskfaktorer. Det innebär dock både etiska, juridiska och praktiska frågor att ta hänsyn till.

Slutsatser

Deltagarna i Läslust i Rinkeby och deras föräldrar har uppvisat en stor nöjdhet med insatsen. Intresset att delta har varit stort och lett till att biblioteket har startat upp fler läsgrupper för barn och unga. Det har varit tydligt att det finns en stor efterfrågan av denna typ av aktiviteter hos de boende i Rinkeby och att staden kan antas ha mycket att vinna på att möta upp denna efterfrågan men även om Läslust i Rinkeby är omtyckt med nöjda barn, föräldrar och medarbetare, behövs vidare analys och utvärdering för att kunna ge svar på om Läslust i Rinkeby lett till önskade effekter, det vill säga bidragit till att förebygga psykisk ohälsa hos barn och unga samt ett framtida gott liv för barn som deltagit.

Bilaga

Ansvarsfördelning i Läslust i Rinkeby

Ansvarsfördelningen låg till grund för att skapa lämpliga rutiner och samarbetsformer för att nå projektmålen. Tillägg och justeringar gjordes kontinuerligt.

Central projektledare

- Central projektledning, samordning och administration.
- Ansvar för att skapa ramar för arbetsfördelningen mellan projektmedarbetarna.
- Ansvar för övergripande projektkommunikation och stöd till lokal projektgrupp.
- Rekrytera, intervju och anställa tutors.
- Inför varje termin se över vilka tutors som ville fortsätta under kommande termin.
- Kontrollera lämplighet i adekvat jämförelse med regelverk för tutors.
- Skapa rutiner för registrering och dokumentation av tutors lämplighet.
- Ansvara för att rutiner för registrering av tutors kompetens och erfarenhet skapas.
- Sammanställa och redovisa ekonomi löpande till styrgrupp och SLK.
- Ansvara för att stämma av kostnader med budget.
- Ansvara för att skapa rutiner för projektuppföljning och utvärdering.
- Vid behov föreslå förbättringar kring läsårsinsatsen under projektperioden.
- Planera, organisera och hålla i introduktion för tutors vid behov.

Lokal projektledare

- Lokal projektledning, kommunikation, administration samt samordning.
- Sammanställa och redovisa projektets arbete till styrgruppen löpande i form av lägesrapporter.
- Sammanställa och dokumentera den lokala processen och resultaten genom framtagning av rutiner, dokument, lägesrapporter och Excel-fil.
- Ansvar för att rapportera in läsloggar och testresultat i Excel-fil samt skicka denna till stadsledningskontoret och central projektledning i slutet av varje termin.

Slutrapport Läslust i Rinkeby

Bilaga 1

- Ansvar för administrering kring anmälningsblanketter samt intaget av barn till projektet.
- Ansvar för all kommunikation med föräldrarna.
- Ansvar och hålla i inskrivningssamtal för barn och föräldrar som skulle vara med i projektet.
- Ansvar för att rutiner för registrering av elever skapades.
- Ytterst ansvarig för läsaktiviteternas genomförande.
- Ansvar för närvaroregistrering av elever och tutors.
- Ansvar för att tillsätta vikarier vid behov.
- Planera, organisera och hålla i Läslustdialoger för föräldrar.
- Planera, organisera och hålla i introduktion för tutors.
- Ansvar för att tutors uppdragstagarblanketter administreras och leder till löneutbetalningar.
- Organisera och administrera terminsvisa avslutningar för projektets deltagare och andra berörda.
- Ansvar för att planera och hålla i samverkansmöten mellan enhetscheferna för Rinkeby bibliotek och enheten för förebyggande föräldraskapsstöd.
- Hålla i kontakter med de kommunala skolorna.
- Skapa och samordna kontakter med civilsamhället i syfte att informera om projektet samt väcka intresse för läsningens betydelse.
- Vid behov föreslå förbättringar kring läsinsatsen under projektperioden
- Ansvar för att kalla till och hålla i referensgrupp.
- Ansvar för all mat- och materialbeställningar.

Specialpedagog

- Ansvar att ta fram informations- och pedagogiskt material kring metoden ”Paired reading” till tutors, föräldrar och medarbetare inom socialtjänsten, biblioteket och skolan.
- Vid behov informera om metoden till föräldrar och medarbetare inom socialtjänsten, biblioteket och skolan.
- Omvärldsbevaka studier och projekt kring läsfrämjande arbete och knyta an till dessa under lästillfällena.
- Ansvar för planering av introduktion för tutors
- Ansvar för att utbilda och handleda tutors.
- Ta fram underlag för att testa deltagande elever
- Sammanställa och dra slutsatser av testerna.
- Ansvar för återkoppling av resultat till deltagande elever och deras föräldrar samt till projektgrupp.
- Vid behov föreslå förbättringar kring läsinsatsen under projektperioden

Bibliotekarie

- Huvudansvarig för innehållet i lästräffarna i biblioteket i samarbete med den lokala projektledaren.
- Omvärldsbevaka studier och projekt kring läsfrämjande arbete och knyta an till dessa under lästillfällena.
- Hålla avstämningsmöten tillsammans med barn och tutors.
- Ansvar för att ta fram lämplig litteratur för varje deltagare.
- Ansvar för att hålla sig kontinuerligt uppdaterade och inlästa på barn- och ungdomslitteratur.
- Tillsammans med projektledaren bidra till marknadsföringen och informationen om projektet i sin egen förvaltning och i civilsamhället.
- Vid behov föreslå förbättringar kring läsinsatsen under projektperioden
- Planera, organisera och hålla i introduktion för tutors.
- Ansvar för insamling och övrig hantering av läsloggarna.